

# אנשים

## החלק התחתון

### של אבא אבן

בטקס חלוקת פרס כינור דוד, שנערך לאמכבר, הופיע שרה-חן, **אבא אבן**, ואמר, בין השאר, כי "עריכת הערב היתה כנאית — ולוא רק כדי לראות את החלק התחתון של קרייין-הטלחזיה **היום יבין**" רגישות של אבן לחלקים תחתונים התיגלה בספור שסיפר העיתונאי **אורי אזר**, המועמד השני של "מ לעיריית תל אביב, ואשר עבד מספר שנים במחיצתו של אבן, גילה אורן: אבן מעדיף לאדם תמיד מאחורי דוכן שיסתיר את החלק התחתון של גופו, הסיבה: בשעת נאום מתמלא אבן במתח רב, ואז הוא נוהג לעמוד על רגל אחת, כשהוא משלב את רגלו השנייה סביב הרגל העומדת. בצורה זו הוא מוציא את המתח מגופו, כשהרגל משמשת לו כהארקה של המתח. • חוש-הומור מפותח גילה בשבוע-שעבר השיר **יוסף ספיר**. היה זה כאשר בראיון עם מוכיר מערכת הארץ, **יאיר קוטלר**, טען כי "חילוקי-דיעות יש בכל מפלגה, רק אצל **משה קול** אין חילוקי-דיעות. הוא איש אחד. הוא משנה את דעותיו. הוא הפך מיונה לנאב סורף. הוא לא רק נץ — הוא יותר מזה". השבוע החליט ספיר, איש גח"ל, כי הרחיק-לכת בביקורת שמתח על שר-התיירות הליברלי עצמאי. "דברי היו מילתא דבדיחותא", התנצל, "אני מצטער". • "יתכנו מצבים, אשר יעשו העברת אוכלוסין רצויה לשני הצדדים". לא נוכל להפקיר אף שעל אחד של ארמת ארץ-ישראל" דברים אלה נאמרו, כפי שלא קשה לנחש, בכנס המועצה של התנועה למען ארץ-ישראל השלמה. אך אומרים, המסורר **נתן אלתרמן**, לא היה זה שחייבם. המשפט הראשון, המתחייב לפינוייה של אוכלוסייה ערבית ממקומות מרויה והעברתה למקומות אחרים, צוטט מתוך דברים שאמר לפני 26 שנה מנהיגם הרוחני של זקני תנועת-הפועלים בישראל, **ברך צעירסקין**, והם מופיעים בכתיב, כרך ה, עמוד 112. סיסמת, אף שעל אחד" הופיעה בגילוי-דעת של השומר-הצעיר לקראת הקונגרס הציוני ה-20, ביולי 1938.

### מכתב יהודי גרוזיה

#### — מפוברק!

למה משתוקק עיתונאי יותר מאשר ל- צילצולי-טלפון משר או ח"כ? **סילבי קלשת**, העיתונאית השנונה של הארץ, קיבלה מאז יום שיש האחרון עשרות טל- פונים משרים, ח"כים, פרופסורים, משפט- גים וסתם אנשי-ציבור ואורחים מכל קצוות הארץ, ביניהם לא-מעט דתיים. הם לא בקשו להדליף סודות מהחדר. "עשית שר- רות ציבורי חשוב", בירכוה המטלפנים, שהתייחסו לרשימתה החריפה ללא-תקדים על המיועד לכהונת שר, ח"כ המפד"ל **יצחק רפאל**, שכונה עליזה בליגלוג המלאך רפאל. • "נשתדל לבנות ארץ, חברה ועיתונות, חופשיים לגמרי ומשוחררים מלחצים מיותרים" — כך נכתב בגילוי-האחרון של רמזור, ביטאון העשרת הצעירה של מע"י. השבוע נוכח עורך רמזור, **דוד הלוי**, כי רעיון זה אינו ניתן להגשמה — לפחות לא במפלגת העבודה. כתגובה על הקו העצמאי בו נקט ואשר נגד לא-אחת את קו ראשי המשמרת הצעיר

# כל אחד — נאפוליון

בליבו דחף בלתי ניתן לריסון למדוד אותו. הכי דומה לנפוליון היה בני עצמו, מפני שהכובע הנפוליוני נתפר לפי הראש שלו, ועוד לפני הפתיחה הוא תירגל את הישיבה על הכיסא הנפוליוני האדום-לבן, בפוזה המפורסמת של יד אחת בתוך המעיל. על **מרקו תורג'מן** היה הכובע קצת גדול, על **ארם לוקוב** קצת מצחיק, ול- עיתונאי **עמונאל בריקדמא** לא התאים בגלל השפם, על יהודית **סודה** דחקא כן, ואת **יוחנן זראי** הפך לדוויפן ר"ל. אחרי המדידות התכבדו המזומנים בשי- תייה על-חשבון הבית, כי בנפוליון כל מי שכנס מקבל שתייה, גם אם לא יקנה דבר.

**למיקי אמדורסקי** יש כבר מזמן בור- טיק בפאסאז' דיונוף ששמו זיזרה. השבוע נמאס לבעלה, הזמר **בני אמר דורסקי**, שאשתו תהיה איש-העסקים היחיד במשפחה, פתח גלריה בשם נפוליון. בנפוליון מוכרים גם תומרקנים, לוקר- בים, פיינגרשים וכו' — אך בעיקר תכ- שיטים, תוצרת שני הצורפים העובדים ב- קצב בחדר הסמוך. לפתיחה הזמין בני את ידידיו מעולם הבידור והבוהימה, שהגיעו בהמוניהם. כל אחד הגיע, נכנס, הציץ בפיינגרש או בלור- קוב, תקע רבע מבט בתכשיטים, ואז ראה את הכובע, זה עם הנוצה, ומייד נייעור



יוחנן זראי

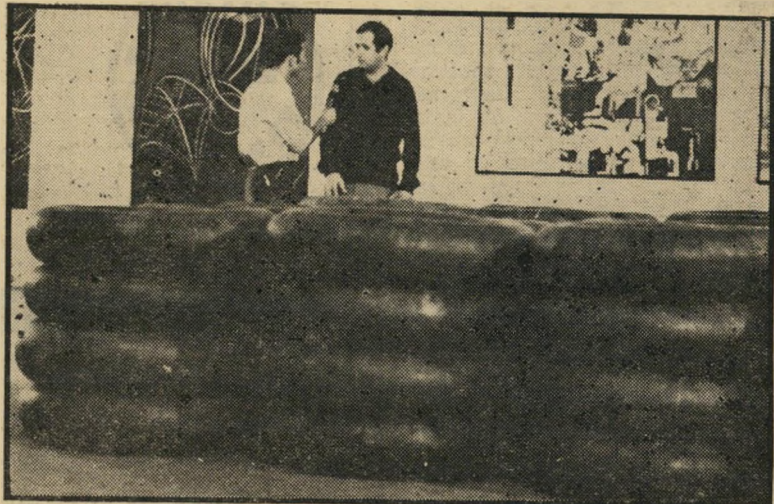


יהודית סודה



בני ומיקי אמדורסקי

רה, הודחה מערכת רמזור יחד עם הלוי עצמו. אחד הדברים שהרגינו במיוחד את צעירי מע"י היה המאמר שהתייחס לפרזיט עורך הארץ, **גרשום שיקן**, מועד-העור- כים, בו נאמר, בין השאר: "במדינה בה קיימת צנזורה ביטחונית קפדנית, אשר גור- לשת לפעמים לתחומים אחרים, אין כל הגי- יון שיעיתונאי חופשי יכבול עצמו מרצון ומראש תמורת ההנאה האישית של קבלת האינפורמציה מהמקור". • על ועדת- העורכים כתב רמזור: "זהו מוסד של חתום- לים שמתפקידו לדאוג לכך שחחולים אחרים לא יאכלו את השמנת". • בשבוע שע- בר נערך בבית ציוני אמריקה בתל- אביב דיון על ספרו יוצא-הדופן של **לוישע גרנות**, פרנוד הבדולה. בדיון, בהנחייתו של **בצלאל (בוצני)** זיינשטי, הש- תתפו הפרופסור **ישעיהו ליבוביץ**, **אברהם זולפנזון**, והד"ר **אהרון בן- עמי**, השני ברשימת למען ארץ-ישראל של הד"ר **ישראל אלרדישייב**. הערב נועד להיות ערב שקט ואינטלקטואלי, ואכן התי- נהל על מיינוחות, עד שהחל בני-עמי לז- בר, כשהוא גולש להבעת דעות פוליטיות, וכינה את- הספר "טיור אינטלקטואלי".



4 x 4 x 4 של גרשוני (במרכז) במוזיאון תדיאביב

תקן 1938



יוסטון (שמאל) ורחל ולטיש "העולם מכיר את התוכן"

"ומה היה הכרוז שלכם בשכם?" צעק לעו- מת בני-עמי המשורר **יב"י** שנכח באולם. החלו חילופי-דברים, אשר רק בוצי מנע את התפתחותם למשהו חריף יותר. אחרי- כך דיבר ליבוביץ, אשר עלה על בני-עמי במחץ רב: "הנה היום הכריז **משה רייך** על עונשים קולקטיביים", אמר, "שיטה ש- רק הנאצים השתמשו בה בתקיפה המורד- גית". מחיאות-כפיים סוערות שיסעו את דבריו. בין השאר, הביע הפרופסור ליבו- ביץ את דעתו, כי מיכתבם של 18 יהודי גרוזיה — מפוברק.

### „אין אהבות

#### שמחות, הא?!"

כמו כל אמץ, מקבלת גם הזמרת והשן- קנית **ציפי שביט** מכתבי-הערצה. לאח- רונה הגיע אליה מכתבה של ידה בכיתה א', שכתבה לה: "כל לילה שאני הולכת לישון, אני מתפללת שאת **ולדורה מאיר** לא תמתו". • מעריץ לא יותר טאקטי היה לאמן **יוסי בנאי**. שעה שיוסי טייל עם אשתו ברחוב, ניגש אליו אחד ממערי- ציו ואמר לו: "אין אהבות שמחות, אה?!" • המוצג המסעיר ומעורר-ההיכוחים ביותר בתערוכת הסתיו, שנפתחה השבוע בבית-הלנה רובינשטיין של מוזיאון תל- אביב, הוא פיסלו של הפסל הצעיר **משה גרשוני** הנושא את השם 4x4x4, ושי- בתיאורו בקטלוג הוא מתואר כפסל מגומי. אלא שהפסל אינו אלא ערימה של 64 אב- כים של צמיגים-משאיות המונחים בטורים של ארבעה ובגובה של ארבעה. את האב- כים השחורים קיבל גרשוני בהשאלה מחב- רת ייצור-הצמיגים שמשוג, ועבודת היצ- רה שלו, מלבד עצם הרעיון, הפתכמה בני- פוחם. כשנשאל גרשוני מה יש לו להגיד על יצירתו, השיבו: "אין לי מה להגיד, היצירה מדברת בעד עצמה". בעת העמדת הצמיגים באולם המוזיאון אירעה תקלה. באחד הצמיגים נתהחה תקר, האחור פרח מתוכו, ועובדי המוזיאון לא ידעו איך להציב את היצירה האמנותית הזו. • ה- במאי ההולכי-הנודע, **ג'ון יוסטון**, מביים עתה את הסרט מירה ברק-אירידי- המספר את תולדותיו של גבר ההופך אשה, בכיכובה של **רחל ולטיש**. בעת הסרסת הסצנה, בה עולה הלטיש על דוכן ועורכת הצגת חשפנות בפני גברים, נסגרה בימת הצילומים ואיש, מלבד המסרטים, לא הוד- שה להיות נוכח במתנה. אמרה רחל: "זה מגוחך ממש. הרי מזה חמש שנים מכיר כל העולם את תוכן העטיפה".

### פסוק השבוע

• מפקד החללית, "אפולו 11", **צ'ארלס קונראד**, בעת הטיסה מכדור- הארץ אל הירח: "עצם זר עוקב אחרינו!"